

Charter 2020

agora europe

A Charter containing 20 European Public Goods

5 sections

European Political Space

Migration

Economics

Culture

Environment

Gandhi Center

Charta 2020

Een handvest van Europese publieke goederen

Wij, de burgers van Europa, zijn van mening dat onze Europese eenheid en ons burgerschap met elkaar verweven zijn en niet slechts berusten op fundamentele individuele rechten, noch op verdragen tussen democratische staten, maar op een aantal meer elementaire en concrete publieke goederen die moeten worden gedefinieerd, verklaard en beschermd. Vanaf het begin is dit het doel van de Europese Unie geweest: het creëren en in stand houden van een aantal essentiële publieke goederen en deze wereldwijd te stimuleren.

Een publiek goed is per definitie een goed dat zowel rivaliteit als uitsluiting ontstijgt; een goed dat voor iedereen beschikbaar is, zodat het gebruik ervan niet op concurrentie berust en geen uitsluiting inhoudt. Publieke goederen zijn gebaseerd op de principes van niet-uitsluiting en niet-rivaliteit. Dit betekent tevens dat zelfs de delen van een samenleving die niet rechtstreeks hebben deelgenomen aan het definiëren en verwezenlijken van zulke publieke goederen ervan kunnen profiteren.

In Charta 2020 wordt een aantal van de belangrijkste Europese publieke goederen gedefinieerd. Wij geloven dat deze goederen de kern vormen van het doel van Europa en haar verplichtingen jegens haar burgers. Wij vinden dat ze een onderwerp van debat moeten worden op alle niveaus van de Europese samenleving. Dit handvest biedt een nieuw discussiekader om een nieuwe EU-agenda voor het komende decennium uit te werken en voor te stellen. Er wordt gepleit voor hernieuwde inzet voor de EU door haar burgers in staat te stellen om de publieke goederen die ten grondslag liggen aan hun inzet voor het Europese project gezamenlijk te creëren en in stand te houden.

Publieke goederen zijn een essentieel onderdeel van zelfbestuur die gaandeweg objecten van ons politiek verlangen zouden kunnen worden. Deze ambitie wordt momenteel onderdrukt door technocratisch bestuur van bovenaf en etnisch nationalisme van onderaf. Tegenover beide agenda's zijn wij van mening dat de discussie over Europese publieke goederen in de politieke arena moet worden gevoerd. Zij behoort tot de Europese politieke ruimte en tot ons burgers als haar voornaamste actoren.

Hoofdstuk 1: De Europese politieke ruimte

1. Politiek Europa

Europa is een politieke ruimte. De voorziening van publieke goederen is hiervan afhankelijk. Institutionele erkenning van het geïntegreerde karakter van de Europese bestuursvorm is een randvoorwaarde voor de stabiele voorziening van publieke goederen ten behoeve van alle Europese burgers. De Europese politieke ruimte als institutie is afhankelijk van een generatie van burgerschap die verdergaat dan normen en verdragen en de nieuwe manier waarop wij landgrenzen conceptualiseren. Hoewel het opbouwen van werkelijke transnationale en democratische instituties tijd en moeite zal kosten, is de empowerment van nieuwe praktijken een taak die binnen handbereik ligt. Bovendien kan de duurzaamheid van onze gemeenschappelijke maatschappelijke en economische ruimte pas worden gewaarborgd als wij onszelf toestaan om de hoofdrol te vervullen in een politieke discussie die rijk is aan ideeën en ruimte biedt voor

meningsverschillen, zodat de lidstaten zowel horizontaal als verticaal een worden: via hun poreuze landgrenzen en van lokaal niveau tot aan Brussel. Europese burgers hebben recht op werkelijk transnationale vertegenwoordiging, zodat essentiële publieke goederen kunnen worden bepleit en opgeëist. Europese burgers zouden op een verbeterde en rechtstreekse manier moeten kunnen deelnemen aan het Europese politieke proces.

2. Europees burgerschap

Europees burgerschap scheidt een band tussen de Europese Unie en haar burgers die wordt gekenmerkt door rechten en plichten, deelname en het behoren tot een gemeenschappelijke politieke ruimte. Deze economische, maatschappelijke en politieke rechten hebben niet alleen betrekking op mensen die hun recht op vrij verkeer in een andere lidstaat uitoefenen, maar op alle EU-burgers als zodanig. De erkenning van deze rechten is echter nog altijd versnipperd, onvolledig en kwetsbaar. Om duurzame Europese integratie van een solide basis te kunnen voorzien, moeten EU-rechten worden verdedigd, verenigd en permanent worden gemaakt door de toepassing van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie uit te breiden en alle burgers en ingezetenen meer gelijke en rechtstreekse toegang tot gerechtigheid te bieden. Permanente, legale inwoners op Europees grondgebied moeten zo veel mogelijk en op elk niveau deelname worden verleend aan het bestuur van gemeenschappelijke belangen en het beschermen van hun rechten.

3. Europese democratie

De democratische legitimiteit van de EU vloeit niet alleen voort uit representatieve democratie, maar wordt ook gewaarborgd door participatieve en deliberatieve democratie. Om deze reden worden burgers opgeroepen om niet alleen bij te dragen aan het bestuur van de EU door middel van het verkiezingsproces, maar ook door middel van dagelijkse deelname aan zulke EU-processen als openbare raadplegingen, EU-burgerinitiatieven en -campagnes, verzoekschriften gericht tot het Europees Parlement en klachten ingediend bij de Europese Ombudsman. De toegang tot deze en andere deelnamemogelijkheden moet worden bevorderd om gelijke toegang tot het Europese politieke proces te realiseren. Bovendien vereist het opzetten van een Europese politieke ruimte het ontstaan van werkelijk transnationale partijen en bewegingen. Democratische politiek gaat verder dan alleen instituties en betreft ook wederzijdse, horizontale openingen van nationale publieksgroepen en bottom-uppraktijken van verenigingen, vakbonden en burgers.

4. Vrede en het recht op gastvrijheid als gedeelde verantwoordelijkheid

Europa is gebaseerd op principes van vrede en verzoening. Dit idee ontstond als reactie op totalitaire en despotische staten en kreeg een impuls door het einde van de Tweede Wereldoorlog. Sindsdien is de Europese politieke ruimte gewijd aan het bevorderen van solidariteit en verantwoordelijkheid als de ultieme publieke goederen. Om duurzaam te zijn, moet vrede zowel binnen het continent als daarbuiten worden nagestreefd. Duurzame vrede vereist niet alleen betrekkingen tussen Europese staten onderling, maar ook wereldwijde betrekkingen die de grenzen van Europa overschrijden. De ontwikkeling van politieke instituties binnen een netwerk van internationaal recht is de belangrijkste voorwaarde geweest voor verdere toewijding aan een maatschappelijke cultuur van welwillendheid, ruimhartigheid en gastvrijheid. Er moet samenhang zijn tussen de interne en externe dimensies van EU-handelingen. Defensieve

bondgenootschappen kunnen niet worden uitgesloten in een wereld vol conflicten en potentiële dreigingen, maar moeten wel worden geherdefinieerd ter uitsluiting van expansionistisch beleid en willekeurige benoeming van gemeenschappelijke vijanden. Dit zorgt ervoor dat het doel van het Europese project niet het uitstralen van Europese waarden is, maar het universeel maken van deze waarden, zowel binnen als buiten de grenzen van de EU. Reeds sinds de omzwervingen van Odysseus vormen gastvrijheid en inclusiviteit de kern van onze gedeelde cultuur. In het kader van gedeelde verantwoordelijkheid kunnen deze waarden ook buiten de Europese grenzen worden toegepast. Praktisch gezien vereist dit, in een wereld met een toenemend aantal staatlozen, de oprichting van een internationaal humanitair paspoort. Zo'n paspoort kan worden uitgegeven in samenwerking met de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties. Op deze manier zouden mensen die gevaar lopen vanwege gezondheid, leeftijd, noodzaak en kwetsbaarheid een veilig toevluchtsoord kunnen vinden in de EU.

Hoofdstuk 2: Migratie

5. Vrijheid van verkeer

Het recht op vrijheid van verkeer is het recht van alle individuen op Europees grondgebied om een veilige locatie te kiezen waar hun mensenrechten, waaronder hun sociale en economische rechten, volledig worden gewaarborgd en gerespecteerd. Deze rechten zijn universeel en onvervreemdbaar. Ze moeten worden gecombineerd met respect voor de mensheid, waardigheid en solidariteit.

6. Redding op zee en Europese solidariteit

Gezien het aantal sterfgevallen onder migranten aan de Europese grenzen en in de Middellandse Zee moeten zoek- en reddingsoperaties de eerste prioriteit van Europese actie zijn. Deze operaties moeten worden gefinancierd vanuit EU-begrotingen en volledig in overeenstemming zijn met de verplichtingen van de relevante zeevaart- en mensenrechtenverdragen. Zoek- en reddingsoperaties moeten snel, effectief en efficiënt zijn. In het kader van Europese solidariteit moet de verantwoordelijkheid voor de opvang van de geredde mensen door alle Europese lidstaten worden gedeeld. De mensen die worden gered moeten steun krijgen en niet worden behandeld als criminelen of anderszins worden mishandeld.

7. Gemeenschappelijk Europees Asiel Systeem

Het Gemeenschappelijk Europees Asiel Systeem moet het mogelijk maken voor asielzoekers en vluchtelingen om zich vrij te bewegen binnen de Europese ruimte. Dit systeem moet berusten op het principe van integratie en volledige erkenning van economische en sociale rechten. Het doel van het aangenomen kader moet zijn om de bescherming van allen in de Europese ruimte te vergroten en veilige doorgang en bijstand te garanderen in het kader van wereldwijde ontwikkelingen op het gebied van milieu en geopolitiek.

8. Samenwerking tussen noord en zuid in het Middellandse Zeegebied

Het veiligheidsparadigma mag niet de basis vormen voor de externe dimensie van het Europese migratie- en asielbeleid. De wettelijke basis van de werkwijzen op dit gebied moet

berusten op een dialoog tussen herkomst-, doorreis- en bestemmingslanden. Ook moeten de verantwoordelijkheden en de sleutelrol van regionale integratieactoren en supranationale actoren worden benadrukt. Op deze manier kunnen beleidsmakers hun kennis van het migratieproces vergroten, zodat zij beleidskaders voor de toekomst kunnen aanpassen op een manier die zowel praktisch relevant als ethisch verantwoord is, met het oog op de ontwikkeling van duurzame legale migratiekanalen waarbij volledig rekening wordt gehouden met de huidige geopolitieke realiteit.

Hoofdstuk 3: Economie

9. European Workers Compact

Europa is nog altijd een zeer ongelijke economische ruimte: werknemers in sommige regio's profiteren van fatsoenlijke lonen, arbeidsvoorwaarden en pensioenen, terwijl werknemers in andere regio's niet eens toegang hebben tot leefbare lonen. Deze verschillen kunnen worden uitgebuit door kapitaal op de interne markt om zo een race naar de bodem te houden terwijl lidstaten investeringen nastreven. Het *European Workers Compact* (Europese Werknemerspact) stelt een nieuwe EU-norm voor lonen en arbeidsomstandigheden die van toepassing is op alle werknemers, ongeacht leeftijd, geslacht of immigratiestatus, en legt de criteria vast voor de harmonisatie hiervan binnen de gehele Europese Unie. Alleen door de macht van werknemers gelijkmatig op te bouwen binnen de EU kan Europees burgerschap betekenis krijgen in de economie.

10. Universele basisvoorzieningen

Grote delen van de Europese Unie kampen met een armoedecrisis: 118 miljoen mensen hebben geen toegang tot basisvoorzieningen zoals eten, water, zorg en onderdak. De EU kan zich inzetten voor het uitbannen van armoede door deze voorzieningen universeel te garanderen. Hierdoor zou een welvaartsstaat op Europees niveau ontstaan en normen voor basisvoorzieningen worden vastgesteld. Door de benodigde middelen in lidstaten te investeren, kunnen zij deze normen bereiken.

11. Groen investeringsprogramma

Door bezuinigingen kampt Europa met afgeknepen investeringen en een aanhoudende werkloosheids crisis. Een grootschalig groen investeringsprogramma kan zowel het regime van bezuinigingen beëindigen als een EU-brede groene overgang naar een koolstofvrije economie inzetten, waardoor miljoenen groene banen zullen ontstaan in de industrie, de landbouw en infrastructuur. Europa moet de kans aangrijpen om de wereld te leiden in een ecologische revolutie.

12. Autoriteit fiscale rechtspleging

In de afgelopen drie decennia is de ongelijkheid in welvaart in Europa sterk toegenomen. Deze transformatie gebeurt grotendeels met opzet: de Europese belastingwetgeving zit vol mazen en Europa heeft veel belastingparadijzen. Dit gaat rechtstreeks tegen het principe van solidariteit in. De EU moet een algemene autoriteit op het gebied van fiscale rechtspleging instellen die

richtlijnen zal vaststellen om belastingparadijzen te elimineren en de Europese banksector te verlichten, fiscale middelen voor de lidstaten terug zal vorderen en het vertrouwen in gedeelde Europees burgerschap zal herstellen.

Hoofdstuk 4: Cultuur

13. Cultuur en data

Democratische traditie vereist dat culturele producten, artefacten en kennisbronnen voor iedereen beschikbaar worden gesteld en over heel Europa worden verspreid, zodat ze vrijelijk kunnen worden ontdekt. Culturele vrijheid en vrijheid van meningsuiting, persvrijheid en de vrijheid van vereniging moeten worden gegarandeerd. Europa moet cultuur beschermen van de ergste effecten van de markt en onafhankelijke culturele productie bevorderen. Het Europese model van nieuwe technologieën moet niet alleen burgers de controle geven over het gebruik van zowel hun persoonlijke als niet-persoonlijke data, maar ook deze data en intellectuele-eigendomsregimes gebruiken om innovatie te stimuleren in plaats van de gevestigde partijen te beschermen.

14. Onderwijs

Door de eeuwen heen is de geschiedenis van Europa verweven geweest met haar onderwijs tradities: *paideia*, *cultura animi*, *studia humaniora* en *Bildung* zijn de kostbare schat die onze ideeën over de mens heeft gevormd. Europa is een leergemeenschap waarin onderwijs het belangrijkste instrument is om onze gezamenlijke geschiedenis met een kritische blik te bekijken en actief onze gezamenlijke toekomst te beleven. In dit kader doen wij een krachtige oproep voor onderwijs gebaseerd op een aantal belangrijke pijlers: relatie door middel van dialoog, maatschappelijke en individuele emancipatie, tolerantie, kritisch nadenken en verschil als een positief ideaal. Onderwijs van hoog niveau vereist investeringen, en de maatschappij in het algemeen profiteert van universele vrije toegang tot openbaar en gelijkwaardig onderwijs met een lang leerperspectief.

15. Cultureel erfgoed

De kern van Europees erfgoed is diversiteit. Het Europees erfgoed omvat vele aspecten, waaronder onze verschillende talen, landschappen, schilderijen, muziek, levenswijzen, denkwijzen en manieren om plezier te hebben. De Europese Unie moet deze rijke diversiteit aan gewoonten en idealen behouden en bevorderen: zij is een publiek goed waarin iedereen zichzelf kan herkennen in een open proces. Elke cultuur kan worden samengevoegd zonder de verschillende identiteiten te verliezen om zo nieuwe manieren van samenleven te creëren: verschillende benaderingen kunnen leiden naar een toekomst die bestand is tegen de uitdagingen van de moderne tijd. Europa kan een symbool zijn voor de kwetsbare, maar krachtige mogelijkheid om zorg te dragen voor een veelzijdig geheel dat verschillende culturen omvat.

16. Processen van emancipatie en autonomie in Europa

De Europese cultuur is altijd gekenmerkt door voortdurende reorganisatie van de politieke ruimte, die wordt gedreven door nieuwe onderwerpen die in aanmerking eisen te worden

genomen. De strijd van arbeiders en van vrouwen en de strijd om erkenning van minderheden, gelijkheid en seksuele en gendervrijheid illustreren dat de Europese cultuur een proces van emancipatie is. Sociale en economische hervormingen leiden altijd tot nieuwe bewegingen van zelfbeschikking die worden gekenmerkt door culturele elementen en innovaties. Europa moet een emancipatorisch project en de culturele projecten van deze nieuwe subjectiviteiten bevorderen.

Hoofdstuk 5: Milieu

17. Gelijke rechten en waardigheid voor mensen, dieren en planten

Het leven op aarde wordt bedreigd door ons productiesysteem, dat is gebaseerd op onbeperkte groei op een beperkte planeet. De strijd tegen klimaatverandering vereist: overschakeling op hernieuwbare energiebronnen en modellen met hoge energie-efficiëntie, decarbonisatie, bescherming van biodiversiteit, de bodem en water, veiligstelling van luchtkwaliteit en het stimuleren van innovatieve en bestaande technologieën die gericht zijn op verantwoord gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Door gebruik te maken van de perspectieven van werknemers, minderheden, jongeren en vrouwen op zorg in een ecologische revolutie kan Europa groene banen van hoge kwaliteit creëren en daarmee een productiesysteem waardoor zowel de mens als de niet-menselijke natuur kan opbloeien.

18. Voedselproductie en gezondheid

Er zijn nieuwe regels nodig om subsidies naar organische landbouwpatronen te leiden. Een radicale verandering van de regels en financiële prioriteiten is de enige manier om uitstoot en het gebruik van pesticiden te verminderen. Geïndustrialiseerde voedselproductie, agricultuur en landbouw zijn verantwoordelijk voor 20% van de wereldwijde CO₂-uitstoot. Nieuwe EU-wetgeving is dus vereist om de uitputting van de bodem, stedelijke wildgroei, landroof en overbevissing te stoppen, de zee vrij te maken van plastic en de zelf-herstellende kracht van de landschappen te behouden.

19. Kritische en verantwoorde consumptie

Het aanpassen van onze levensstijl om menselijke capaciteiten en sociale relaties te ontwikkelen moet voorrang krijgen boven materiële rijkdom. We hebben behoefte aan een circulaire economie (*zero waste*) en een verbetering van lokale productie en consumptie (*zero km*). Hieronder valt ook eerlijke handel met landen buiten de EU en het herstellen van ongelijkheden tussen landen en steden. Bovendien moet de Overeenkomst van Parijs worden uitgevoerd en uitgebreid om decarbonisatie op de lange termijn tot stand te brengen.

20. Bestrijd ongelijkheden, zorg voor gelijke toegang tot middelen

Om ongelijkheden te bestrijden en voor gelijke toegang tot middelen te zorgen, moet de ecologische schuld van het "Globale Noorden" worden terugbetaald aan het "Globale Zuiden". Dit is tevens een van de oorzaken van gedwongen migratie. Koolstofprijzen moeten worden gebaseerd op de herverdeling van rijkdom die ervoor zorgt dat landen in het Globale Zuiden worden ondersteund bij het verminderen van hun uitstoot en het ontwikkelen van hun economie. De voordelen en kosten van de overgang naar een ecologische economie moeten eerlijk worden

verdeeld. De kosten moeten op een progressieve manier worden geheven en niet bijdragen aan verdere ongelijkheid of onzekerheid binnen of tussen EU-lidstaten. Een fundamentele transformatie naar efficiënter gebruik, hergebruik en recycling van onze productie en consumptie is noodzakelijk.

Projectcoördinatoren

Caterina Di Fazio
Rui Tavares

Hoofdstukken en hoofdstukcoördinatoren

- 1. Europese politieke ruimte** Étienne Balibar, Caterina Di Fazio, Nadia Urbinati
- 2. Migratie** Souleymane Bachir Diagne, Daniel Innerarity, Satvinder Juss
- 3. Economie** David Adler, Lorenzo Marsili, Claus Offe
- 4. Cultuur** Alberto Alemanno, Niccolò Milanese, Kalypso Nicolaïdis
- 5. Milieu** Elena Pulcini, Nora Räthzel, Miguel Vatter

Met bijdragen van

Intro. Alberto Alemanno, Caterina Di Fazio, Kalypso Nicolaïdis, Rui Tavares, Nadia Urbinati, Frédéric Worms

1. Etienne Balibar, Caterina Di Fazio, Michele Fiorillo, Lorenzo Marsili, Petar Markovic, Gian Giacomo Migone, Kalypso Nicolaïdis, Teresa Pullano, Andrea Sangiovanni, Philippe Schmitter, Rui Tavares, Nadia Urbinati
2. Cristina Blanco Sío-López, Mattia Ciampicacigli, Andrea Costa, Caterina Di Fazio, Souleymane Bachir Diagne, Daniel Innerarity, Satvinder Juss, Cécile Kyenge, Virginie Lefèvre, Marco Maddalena, Titus Molkenbur, Sara Prestianni
3. David Adler, Emanuele Felice, Lorenzo Marsili, Gian Giacomo Migone, Claus Offe, Peppe Provenzano, Philippe Schmitter, Nadia Urbinati
4. Alberto Alemanno, Carlo Cappa, Paola Giacomoni, Alexandra Jouclard, Niccolò Milanese, Kalypso Nicolaïdis, Pasquale Terracciano, Carlo Varotti, Giulia Valpione
5. Suzana Carp, Monica Frassoni, Darian Meacham, Elena Pulcini, Nora Räthzel, Valentina Sardella, Miguel Vatter

